

Nr 684

Av herr Gustafsson i Skellefteå m. fl., om utredning rörande den oförtjänta markvärdestegringens problem.

Möjligheterna att komma till rätta med oförtjänt markvärdestegring på från såväl tekniska som rättsliga synpunkter godtagbart sätt har diskuterats i årtionden utan att leda till ett praktiskt resultat. Senaste offentliga utredning i frågan, 1954 års markutredning, avslutade sitt arbete år 1957. Dess arbete ledde icke till något förslag från regeringens sida.

Senare har markvärdeproblemet berörts i direktiven till den i slutet av år 1960 tillsatta utredningen för översyn av expropriationslagstiftningen. Denna översyn måste av direktiven att döma komma att bli mycket omfattande. Enligt direktiven kan utredningens resultat »få betydelse vid ställningstagande till hur det vittomfattande och komplicerade problemet om indragning av oförtjänt jordvärdestegring i fortsättningen bör angripas». Det är uppenbart att en vidgning av expropriationsrätten inte kan på ett vare sig principiellt eller praktiskt godtagbart sätt lösa de väsentliga delarna av den oförtjänta markvärdestegringens omfattande problem.

Med hänsyn till frågans stora betydelse såväl ekonomiskt som principiellt bör därför en ny utredning tillsättas med uppdrag att på ett allsidigt sätt pröva frågan om olika metoder att nå en godtagbar lösning. Andra metoder än expropriationsvägen bör således redan nu upptas till prövning parallellt med de undersökningar som göres av expropriationsutredningen. Den här föreslagna nya utredningen bör därvid granska och vidare bearbeta de olika uppslag som framkommit under tidigare utredningar liksom i den senare förda offentliga debatten. Intresse erbjuder i detta sammanhang bl. a. den av tre ledamöter i 1954 års markutredning utvecklade metoden att genom s. k. båtadsbidrag uppnå en indragning av oförtjänst markvärdestegring.

Då ett här föreslaget, förnyat utredningsarbete rörande olika vägar att komma till rätta med oförtjänt markvärdestegring kan väntas bli tidskrävande, bör dess påbörjande icke dröja. Det bör inte vara nödvändigt att avvakta de resultat expropriationsutredningen kan komma till, utan dessa utredningar kan och bör arbeta parallellt. Sedan expropriationsutredningen slutfört sitt arbete bör resultatet därav — i den mån anledning därtill kan finnas — beaktas av den nya utredningen.

Vi hemställer således,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att frågan om metoderna att komma till rätta med den oförtjänta markvärdestegringens problem upptages till förnyad allsidig utredning.

Stockholm den 26 januari 1963

Henning Gustafsson

Gunnar Helén

Olle Westberg

i Skellefteå